



VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Mokesčių administravimas pagal VMI: taupyti verslo ir savo laiką

Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos

viršininkė Judita Stankienė

2023 m. spalio 17 d.



VMI administruojamų nacionalinio biudžeto pajamų plano vykdymas

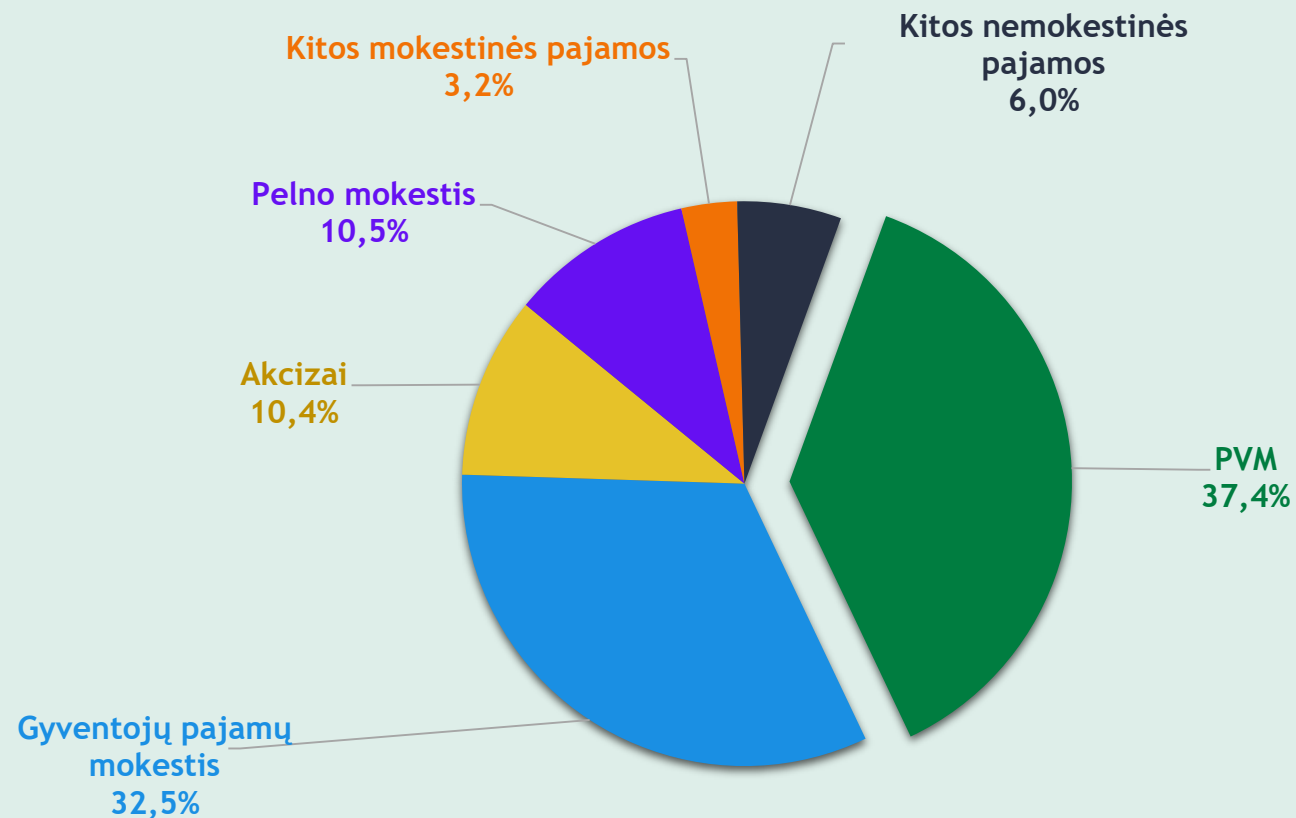
113 %



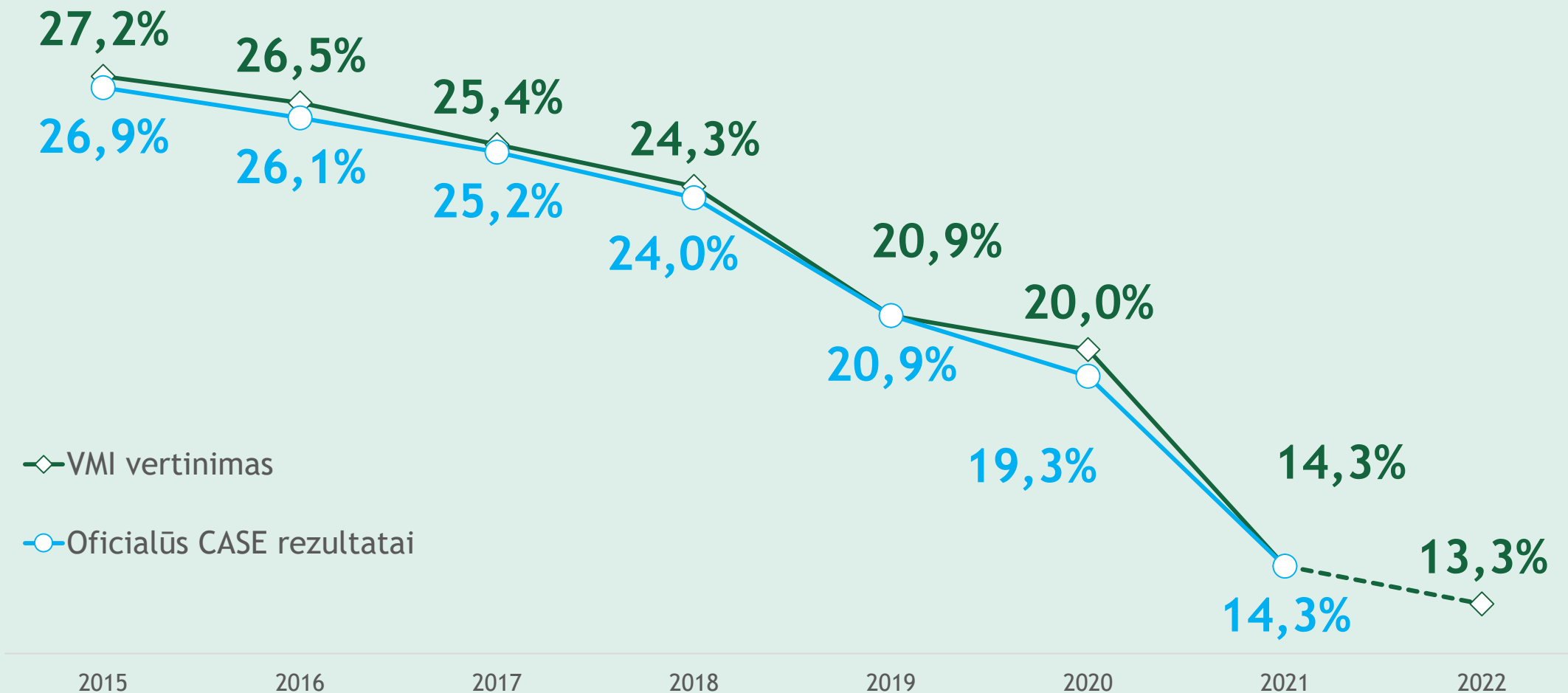
2023 m. I-III ketv. iš viso į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetus sumokėta

12,3 mlrd. Eur

VMI administruojamų nacionalinio biudžeto pajamų struktūra (2023 m. I-III ketv.)



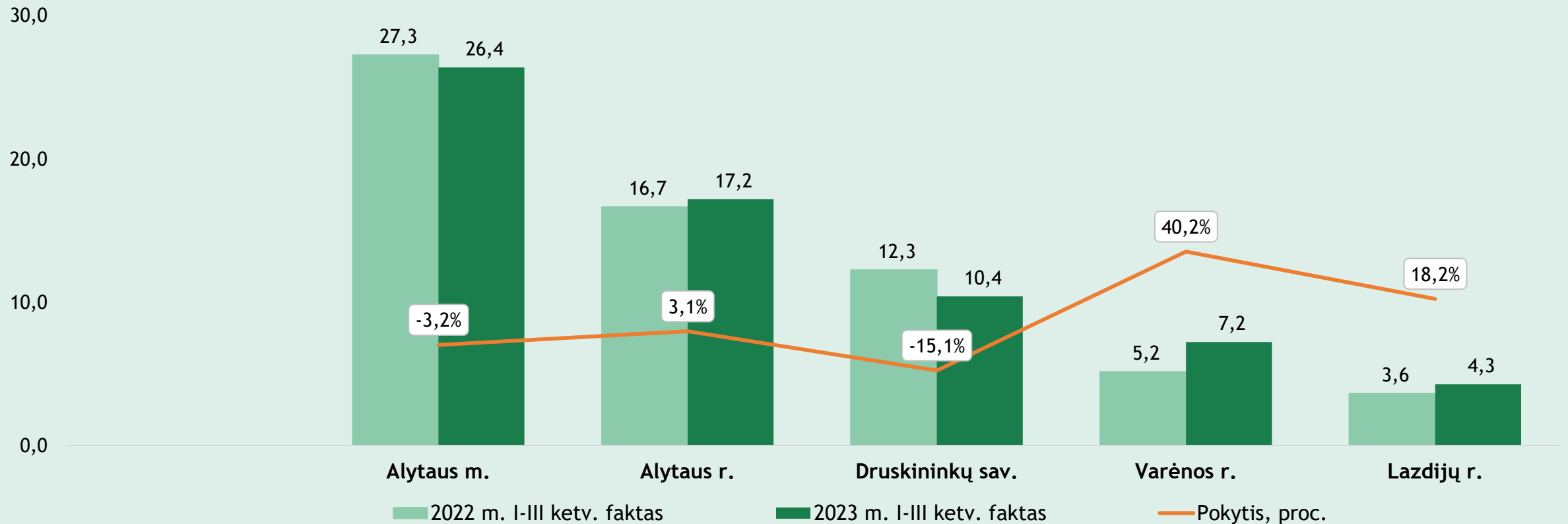
Ryškesnis PVM atotrūkio sumažėjimas iki 15 proc. 2025 m.



2023 m. I-III ketv. Alytaus apskrities valstybės biudžeto (VB) pajamų (be GPM į VB) gauta 65,5 mln. Eur

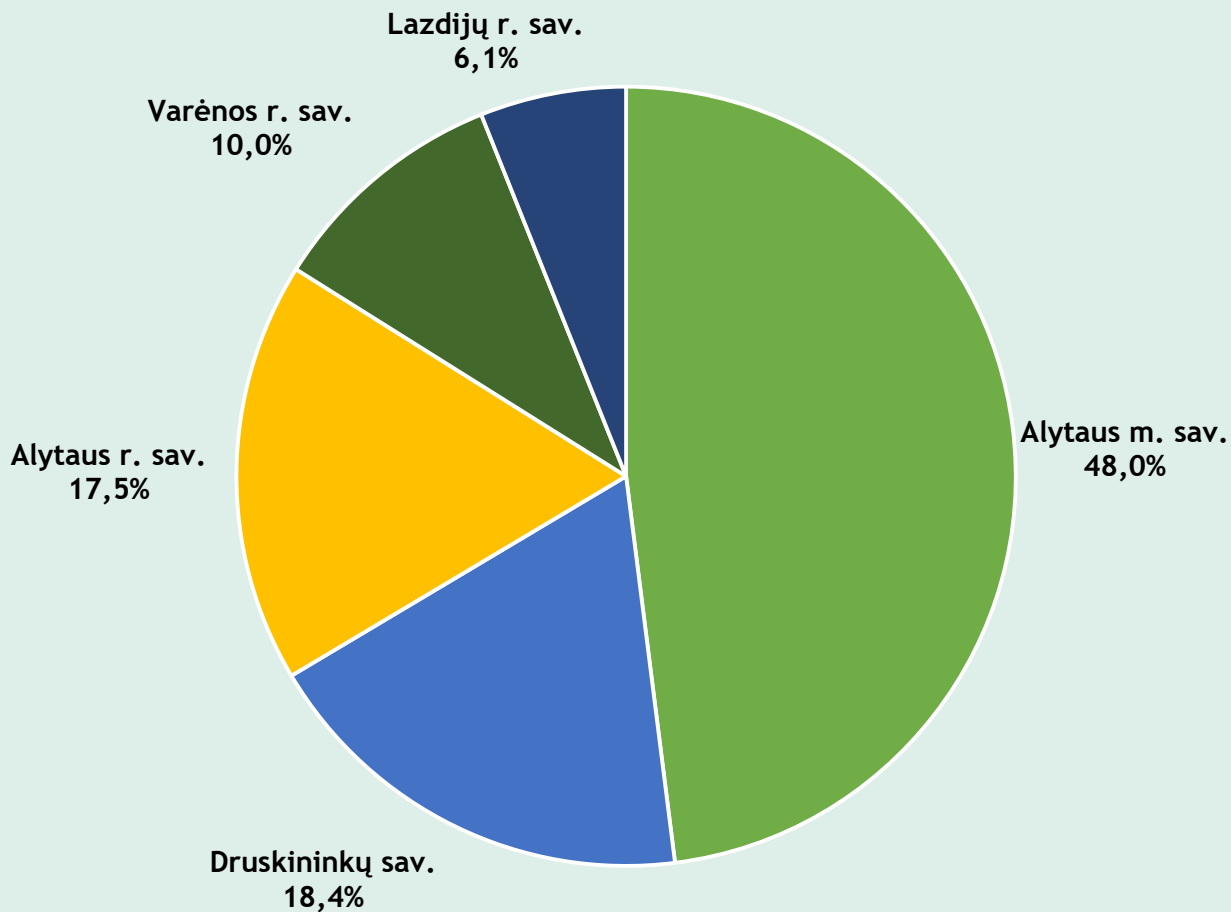
(0,5 mln. Eur arba 0,8 proc. daugiau VB nei 2022 m. I-III ketv.)

VB pajamos pagal savivaldybes, mln. eurų

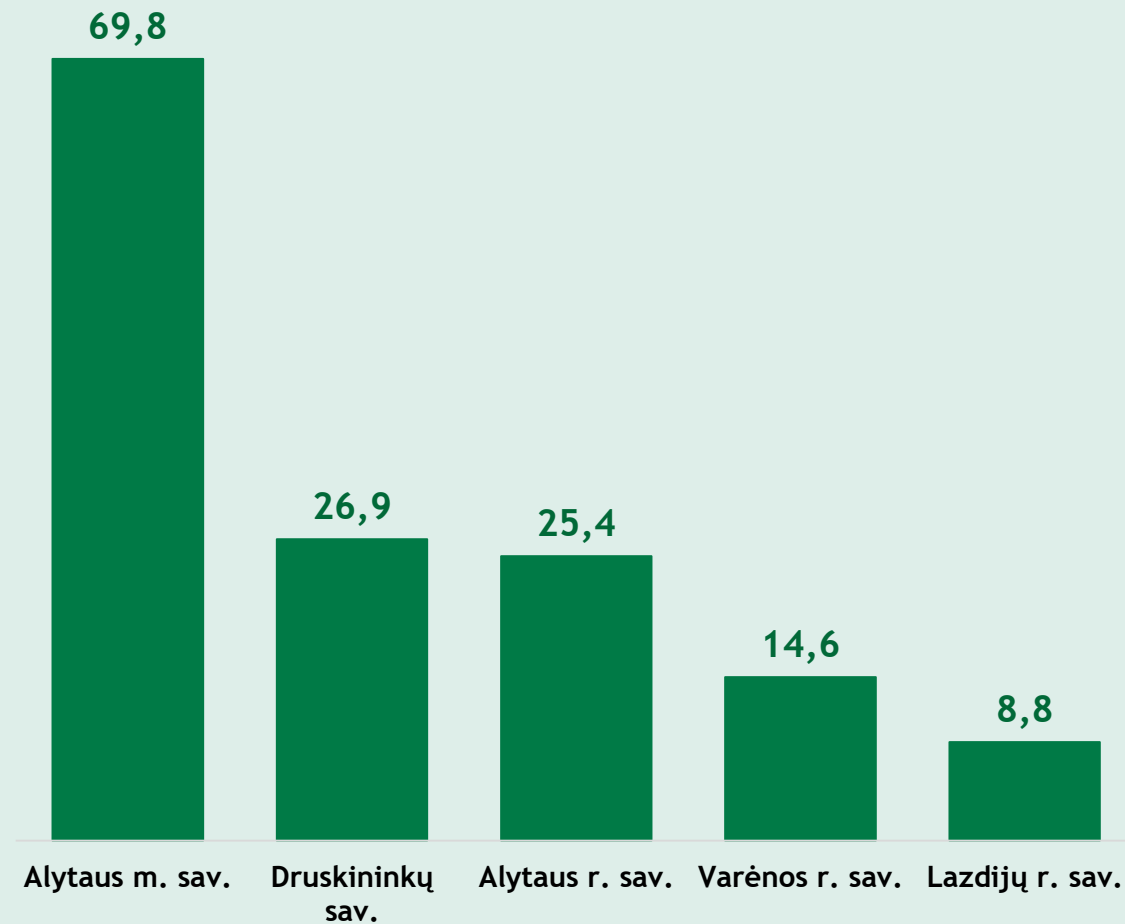


2023 m. I-III ketv. Alytaus apskrities mokesčių mokėtojai sumokėjo 145,5 mln. eurų

Sumokėta mokesčių pagal savivaldybes, proc.



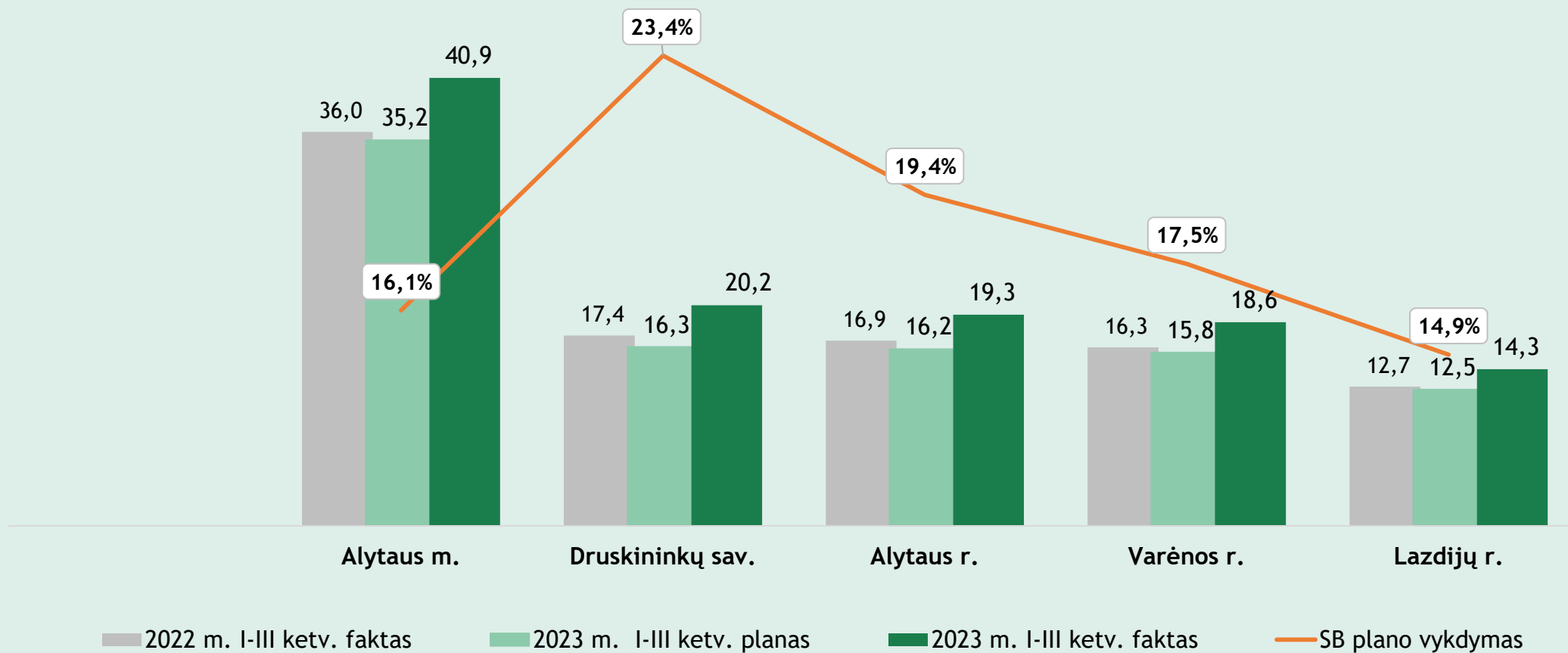
Sumokėta mokesčių pagal savivaldybes (mln. Eur)



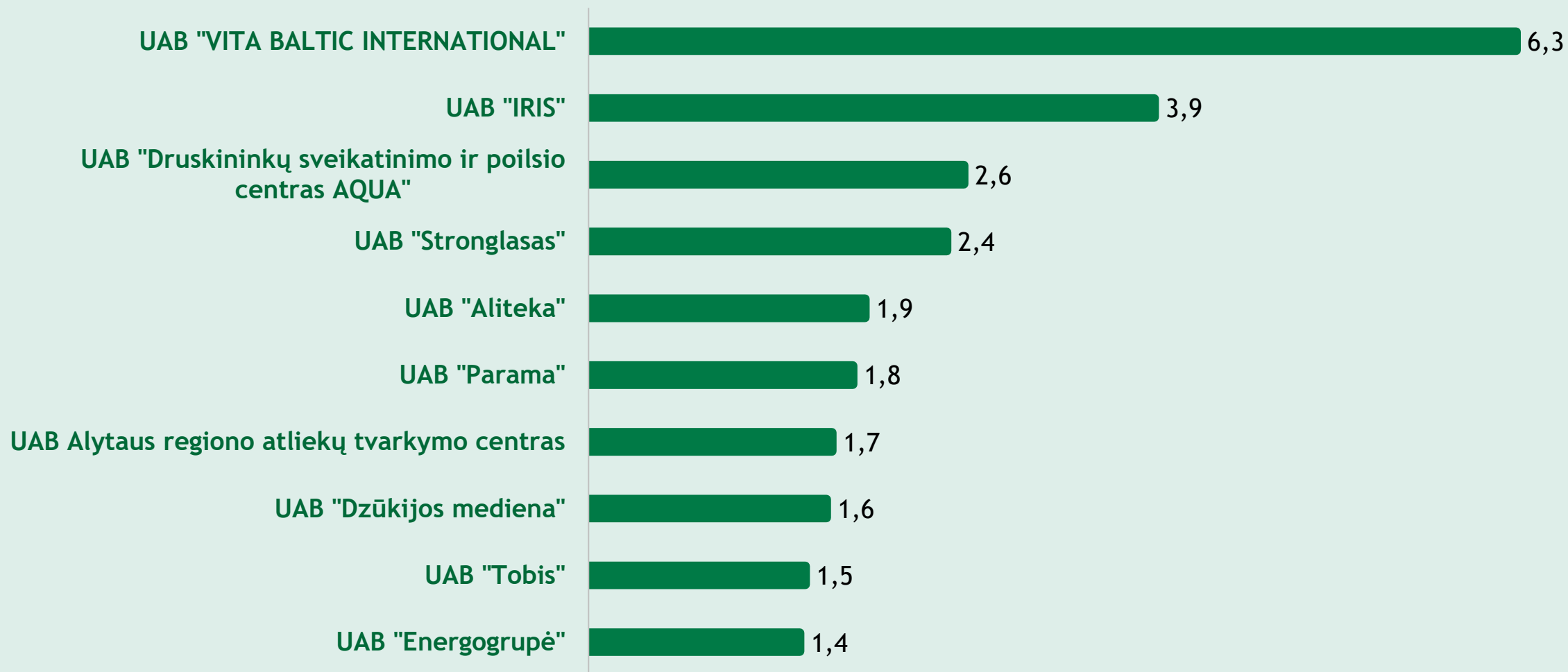
2023 m. I-III ketv. Alytaus apskrities savivaldybių biudžeto (SB) pajamų surinkta 113,3 mln. Eur, SB plano vykdymas 118 proc.

(gauta 13,9 mln. Eur arba 14 proc. daugiau SB nei 2022 m. I-III ketv.)

SB pajamos ir SB plano įvykdymas pagal savivaldybes, mln. eurų



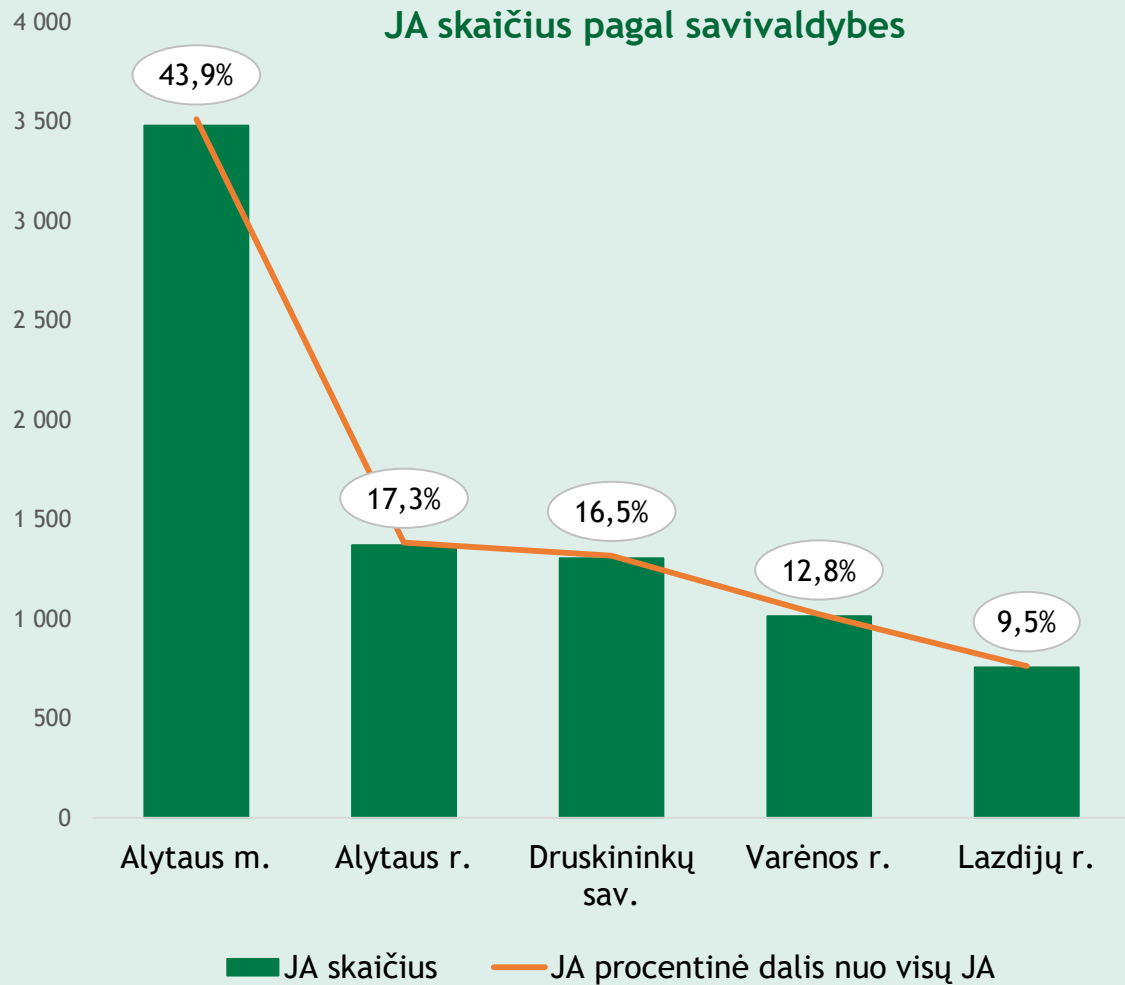
TOP 10 juridinių asmenų Alytaus apskrityje 2023 m. I-III ketv. į VMI sąskaitą sumokėjusių daugiausiai mokesčių ir kitų įmokų (mln. Eur)



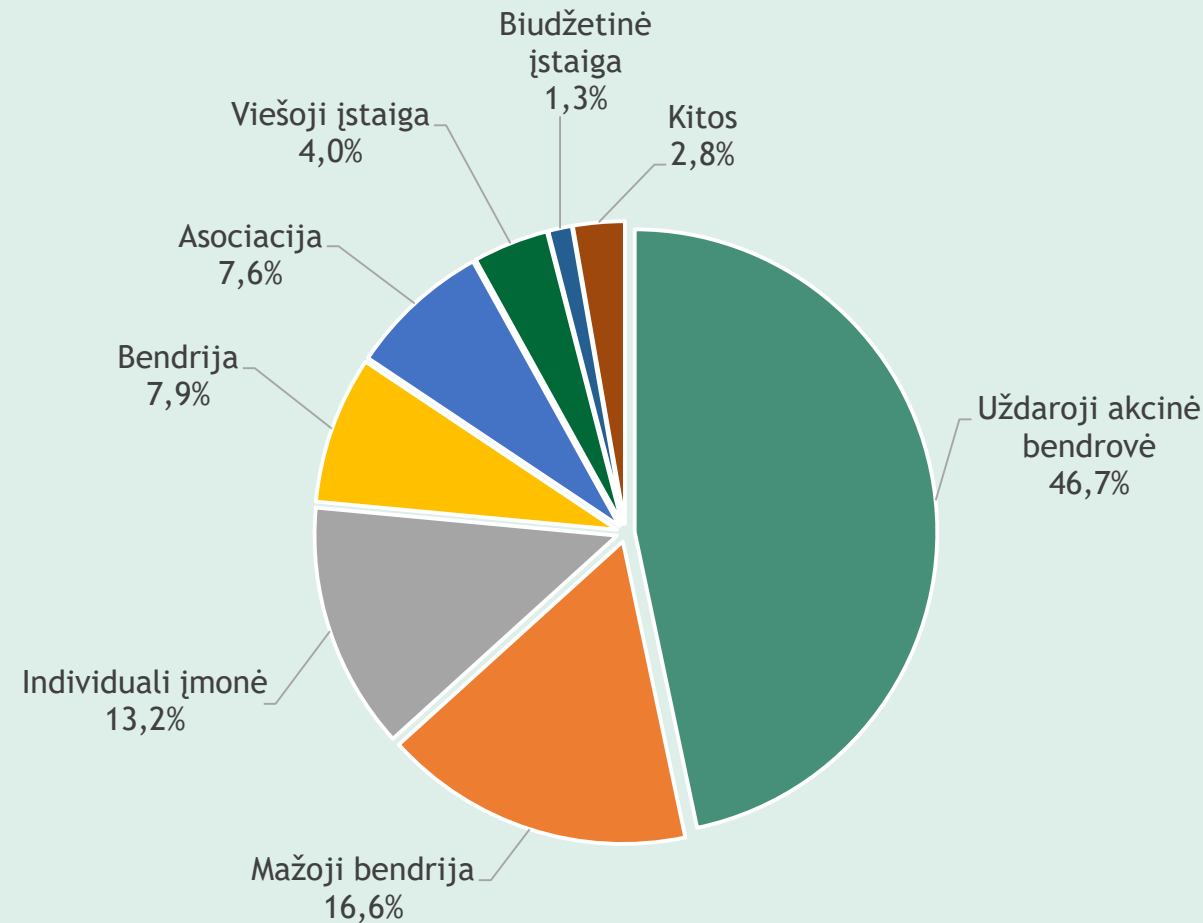
Juridinių asmenų skaičius

Iš viso 7,925
(2023-10-01 duomenimis)

JA skaičius pagal savivaldybes

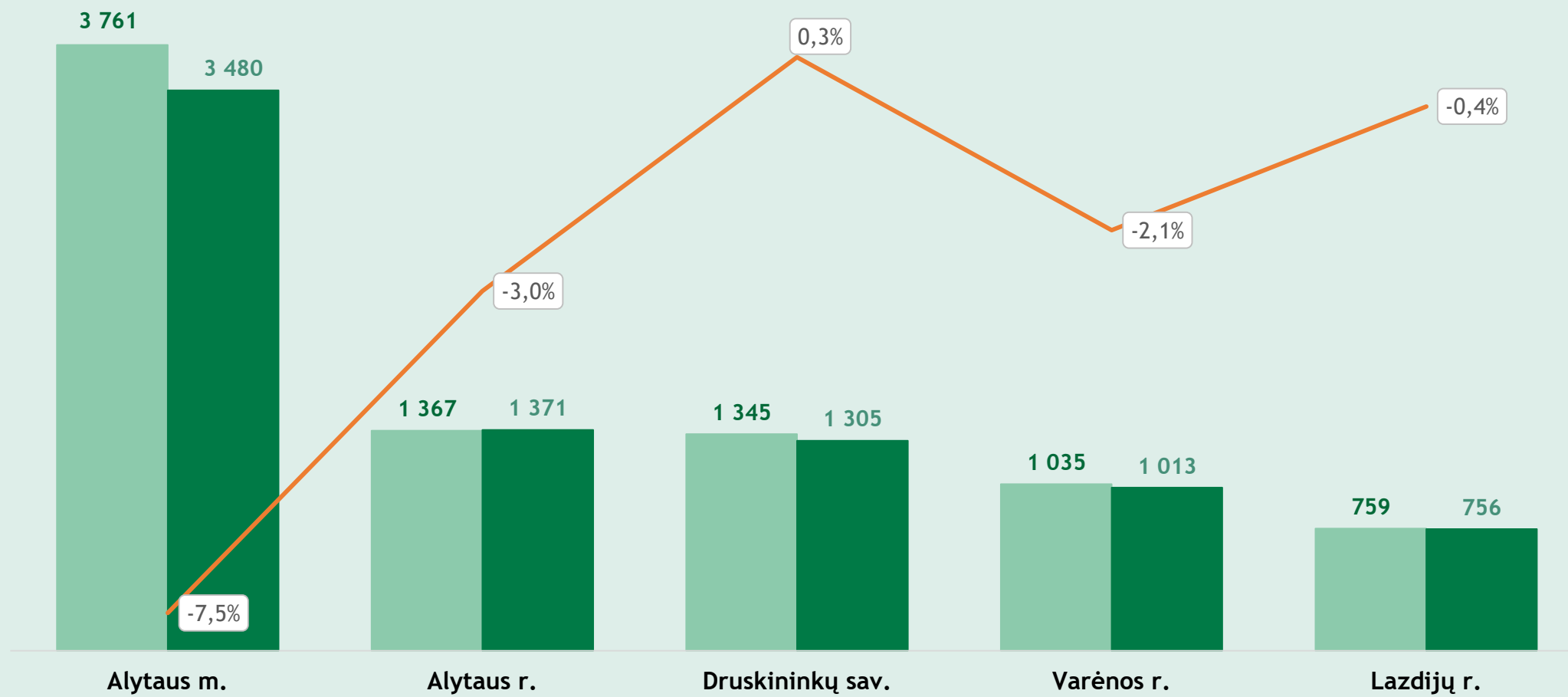


JA skaičius pagal tipą



Alytaus apskrityje juridinių asmenų sumažėjo 4,1 proc.

(2023-10-01 duomenis lyginant su 2022 m. analogišku laikotarpiu)



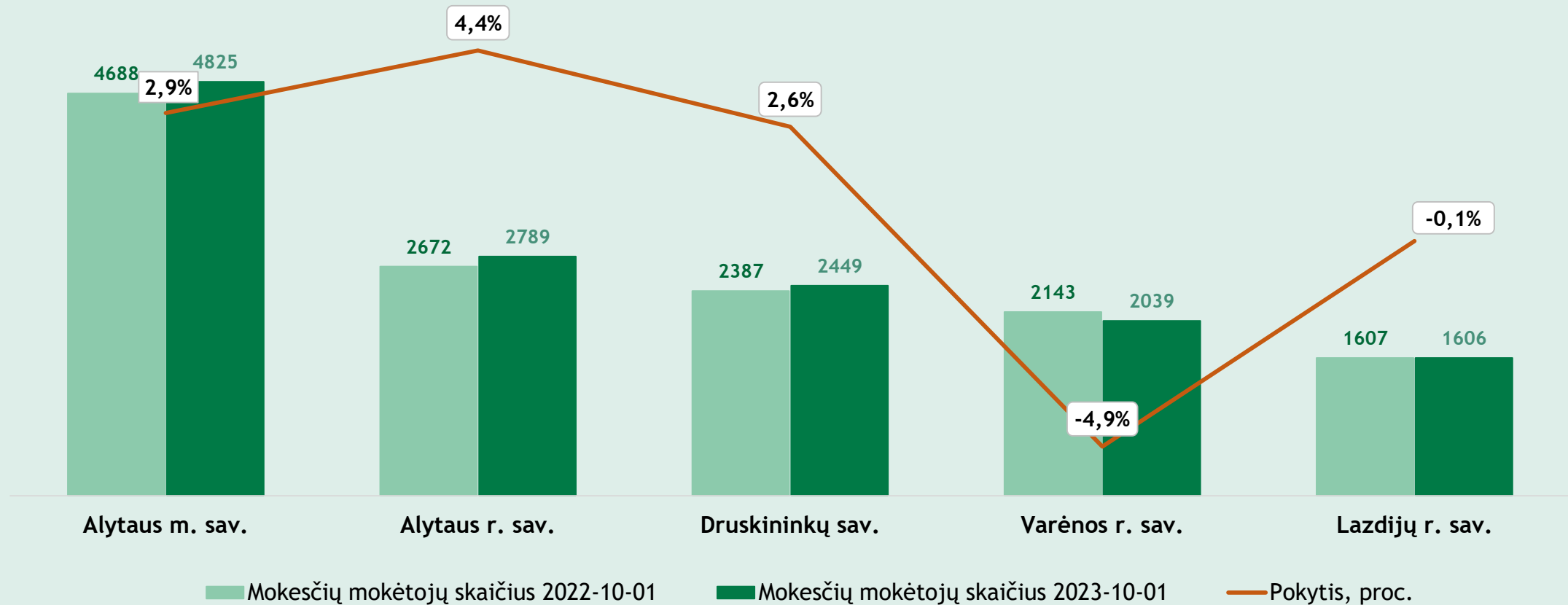
■ Mokesčių mokėtojų skaičius 2022-10-01

■ Mokesčių mokėtojų skaičius 2023-10-01

— Pokytis, proc.

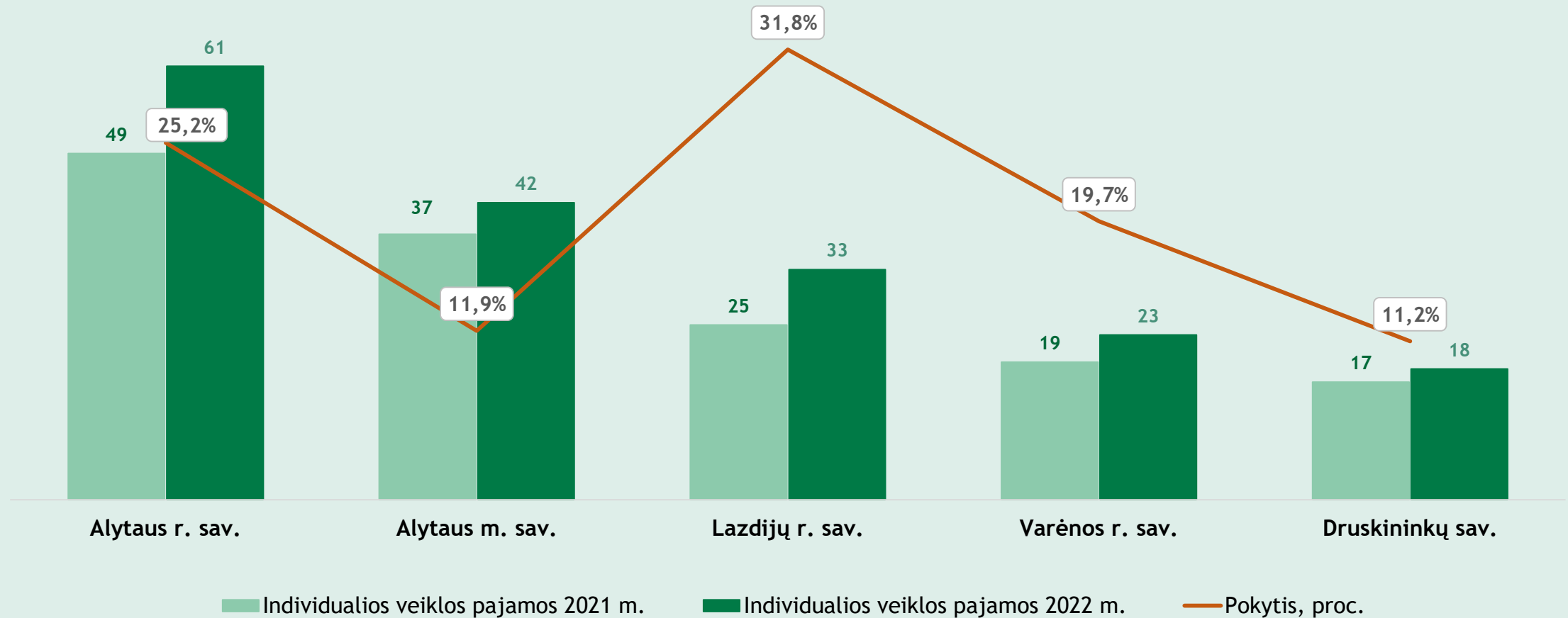
Alytaus apskrityje individualią veiklą vykdančios fiziniai asmenys

13,7 tūkst. asmenų vykdė individualią veiklą pagal pažymą,
3,8 tūkst. asmenų dirbo įsigiję verslo liudijimus
(2023-10-01 duomenimis)



Individualios veiklos pajamos pagal savivaldybes, mln. Eur

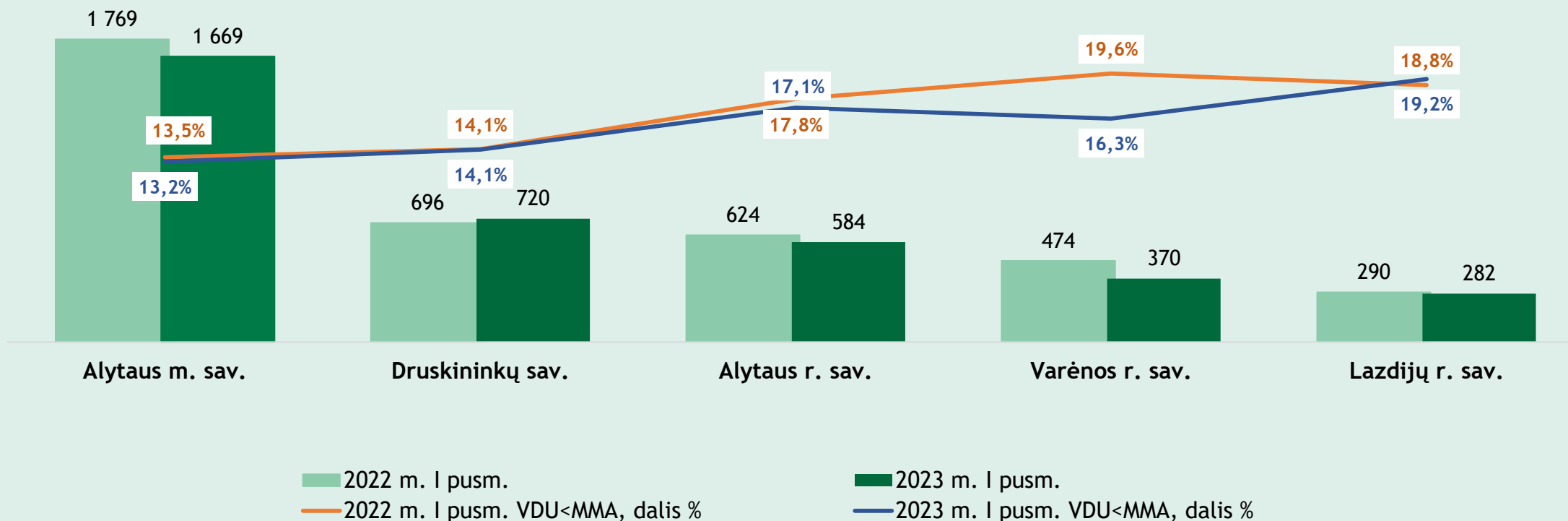
Alytaus apskrityje individualios veiklos pajamos 2022 m., lyginant su 2021 m., padidėjo 20,6 proc.



Alytaus apskrities verslo įmonėse darbuotojų, gaunančių mažiau nei MMA, dalis sumažėjo 0,5 proc. punkto, (lyginant 2023 m. I pusm. su 2022 m. I pusm.)

Verslo įmonių darbuotojų, kurių VDU mažesnis nei MMA, skaičius / dalis bendrame darbuotojų skaičiuje

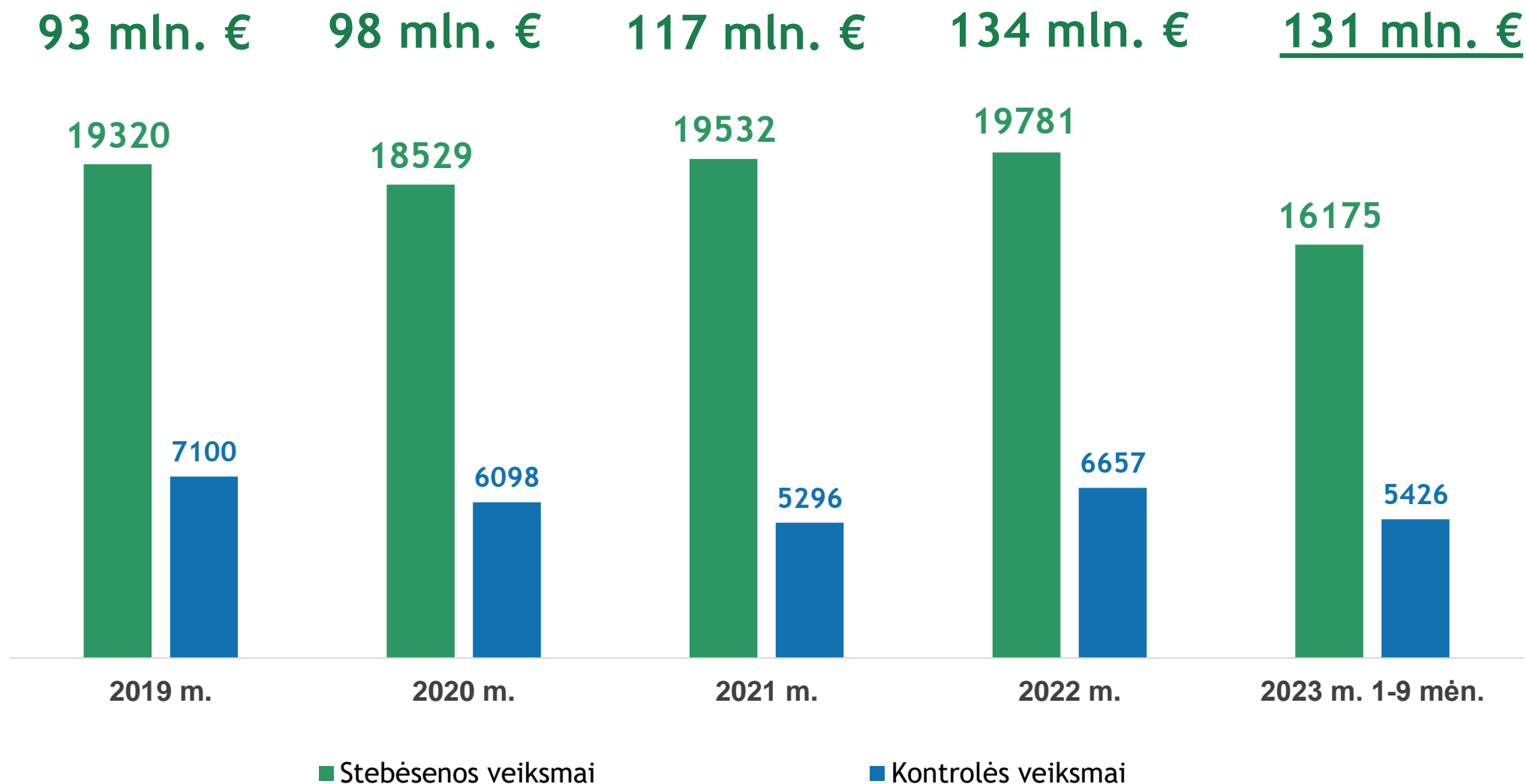
Iš viso Alytaus apskrityje 14,6 proc.



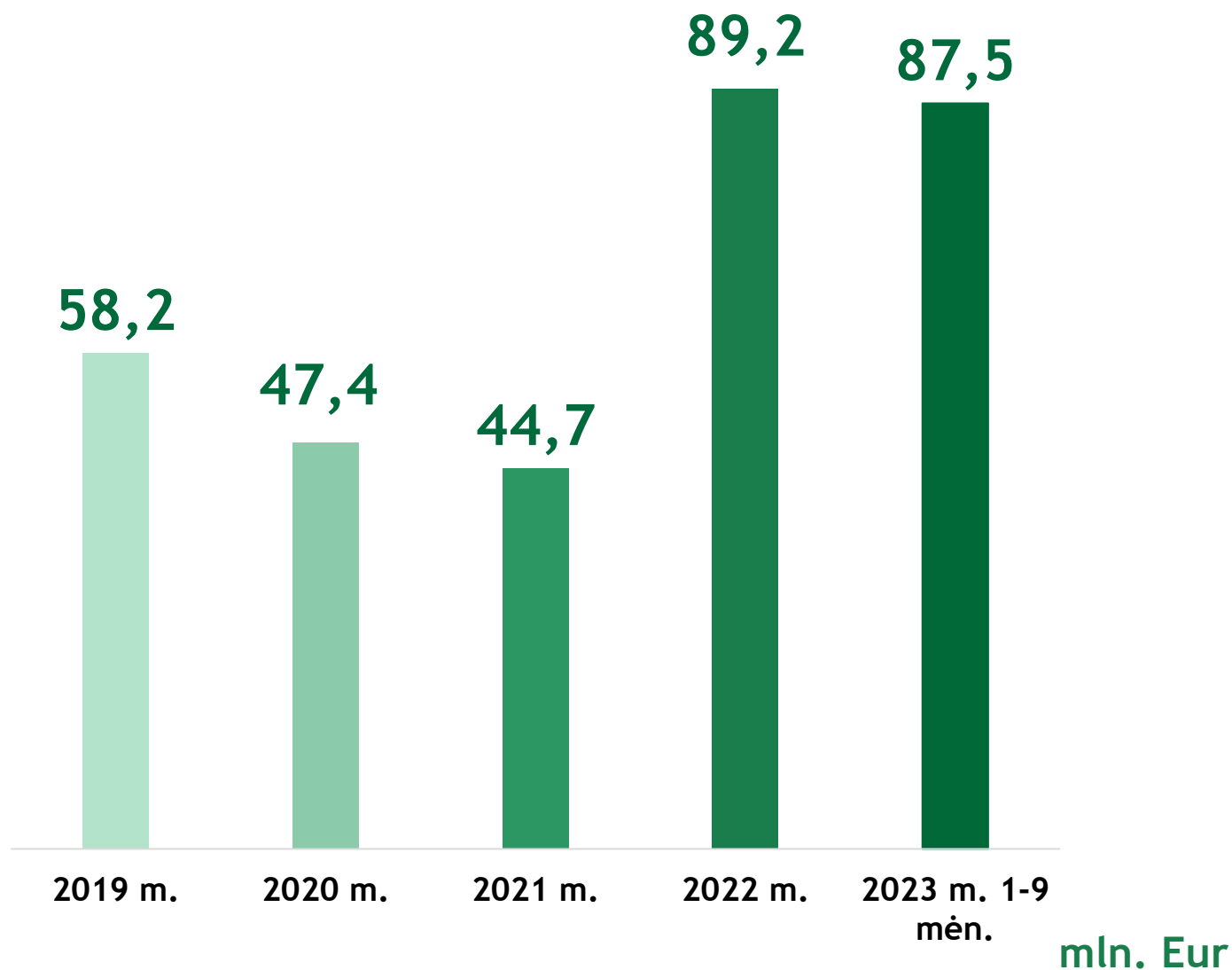
Verslo priežiūra



Kontrolės veiksmus keičia rezultatyvi stebėseną



i. KON - atitikties užtikrinimas



i.KON - automatizuotas kontrolės procesų valdymas: esamuoju laiku nustato pažeidimus, įvertina mokestinę riziką, atrenka mokėtojus pagal rizikos kriterijus.

Atlikus stebėsenos realiu laiku veiksmus **i.KON** rizikos analizės pagrindu 2021 m. mokesčių mokėtojai papildomai deklaravo 21 mln. Eur, 2022 m. - 59,5 mln. Eur.

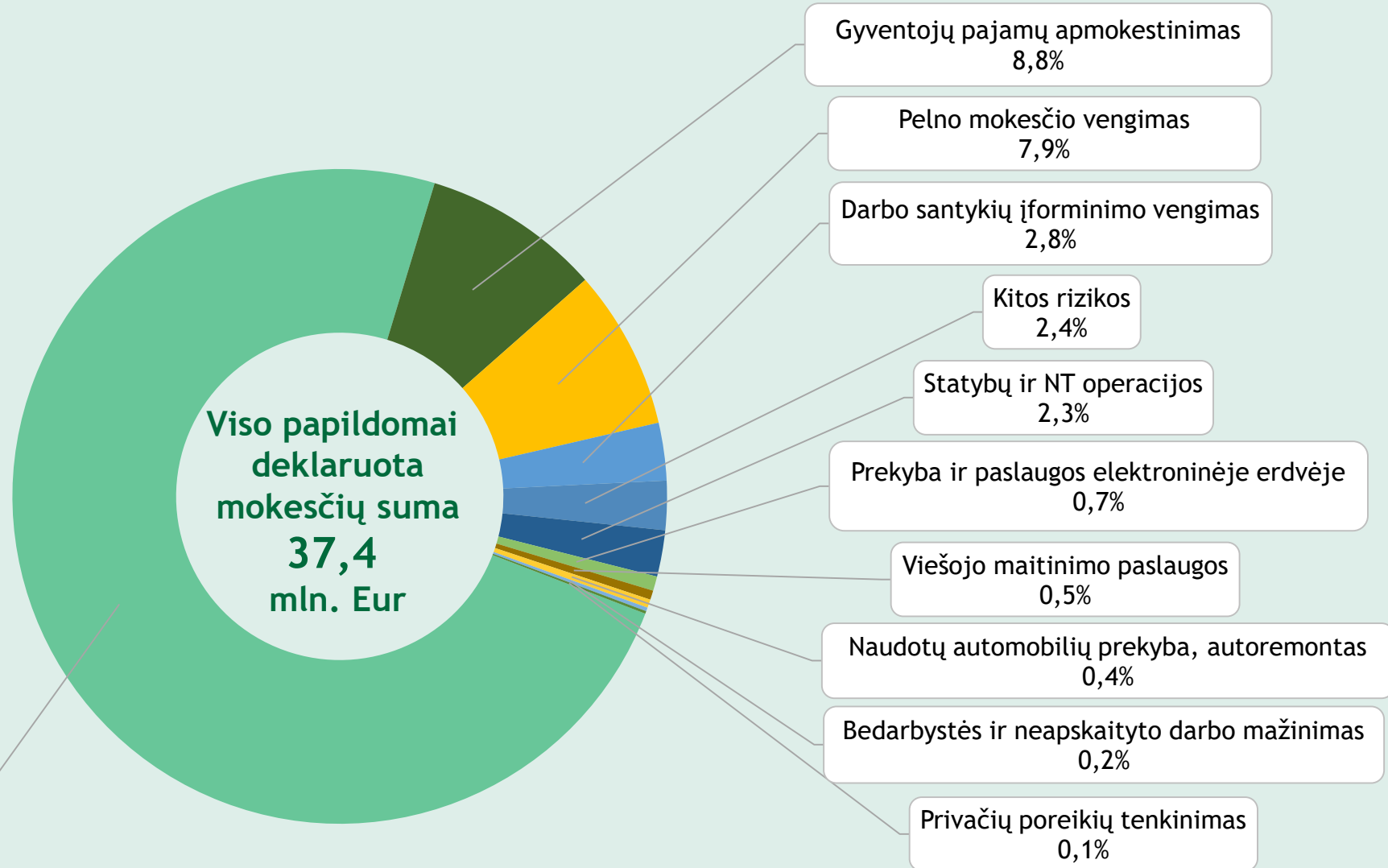
Per 2023 m. 1-9 mėn. - 58,4 mln. Eur.

Mokestinių prievolių tinkamo vykdymo priežiūros / kontrolės prioritetai:

- pajamų neapskaitymo mažinimas statybų, visuomeninio maitinimo, naudotų automobilių prekybos srityse
- PVM atotrūkio mažinimas
- komercinės veiklos elektroninėje erdvėje priežiūra
- prekybos sektoriaus priežiūra
- privačių poreikių tenkinimo įmonių lėšomis užkardymas
- neapskaityto darbo reiškinių mažinimas



2023 m. I-III ketv. kontrolės ir stebėsenos veiksmų rezultatai pagal rizikas Kauno AVMI



Neapskaityto darbo rizikos mažinimas. Rizikos dėl nedarbo.

● Nedarbas ar nelegalus darbas finansiškai patrauklus dėl išmokų, kompensacijų, paramos, pašalpų dydžių.

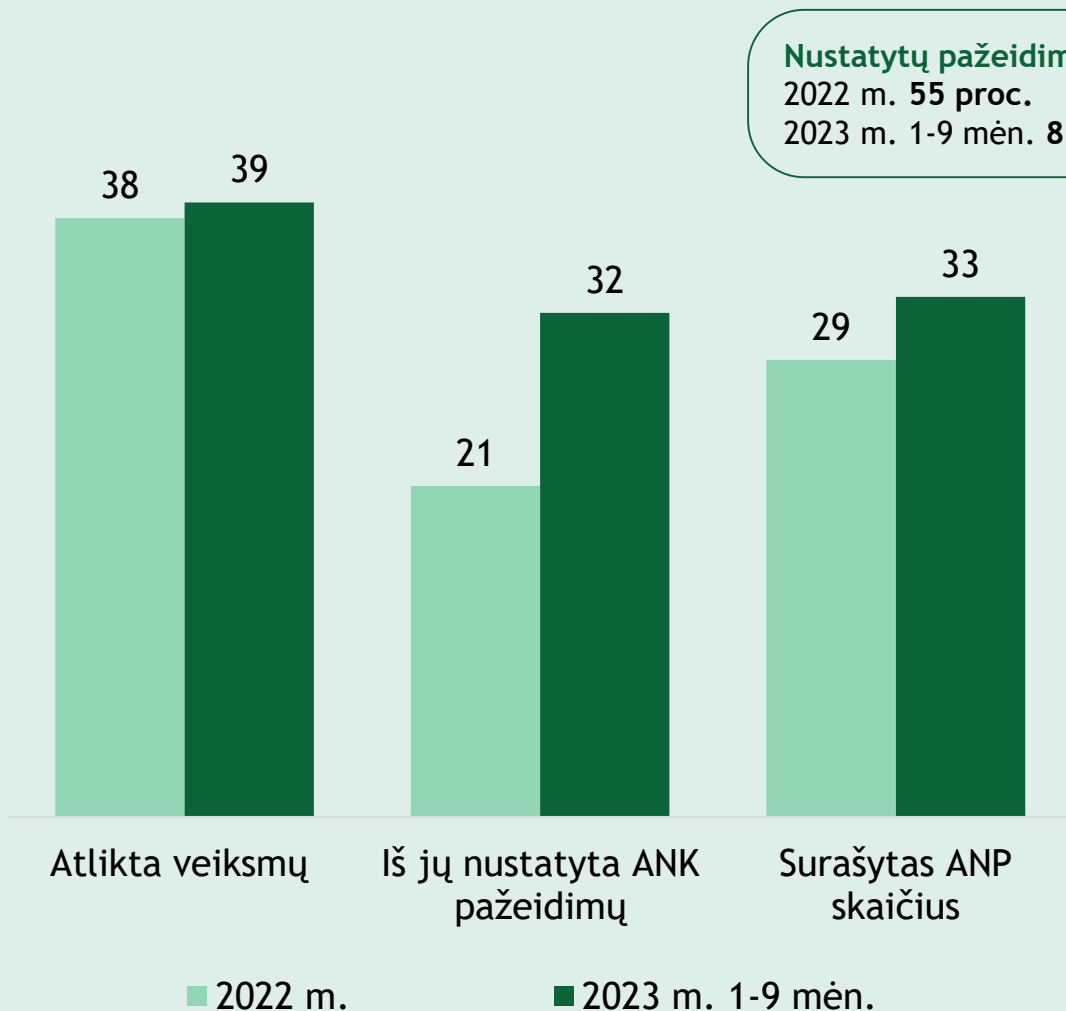
● **Siekiant išvengti darbo, naudojamosi gydymo įstaigų pažymomis:** ilgalaikiai bedarbiai UT teikia gydymo įstaigų išduotas pažymas / rekomendacijas / nedarbingumo pažymėjimus ilgam laikotarpiui.

● **Egzistuoja neregistruota vykdoma veikla ir nelegalus darbas įvairiose srityse:**

- nedeklaruojama patalpų nuoma ir iš jos gaunamos pajamos;
- verslo liudijimai įvairiuose sektoriuose įsigyjami tik atskiroms dienoms, o veikla galimai vykdoma nuolat: gyventojai skaičiuoja dienas, kad išliktų registruoti UT ir gautų lengvatas;
- deklaruojamos itin mažos metinės pajamos iš individualios veiklos ir tada krepiamasi socialinės paramos, kompensacijų, išmokų iš UT, savivaldybių;
- paslaugų kvitai išrašomi ne kiekvienai dienai, nepilnai užpildomi (pvz., be datos), kas suteikia galimybę nesilaikyti 60 dienų apribojimo;
- paslaugų kvitai naudojami ir kvalifikuotam darbui, nors teisės aktai tai draudžia.

Paslaugų kvitų kontrolė žemės ūkyje ir miškininkystėje

Kauno AVMI teritorijoje atliktų kontrolės veiksmų metu nustatyti pažeidimai (2022 m. - 2023 m. 1-9 mėn.)

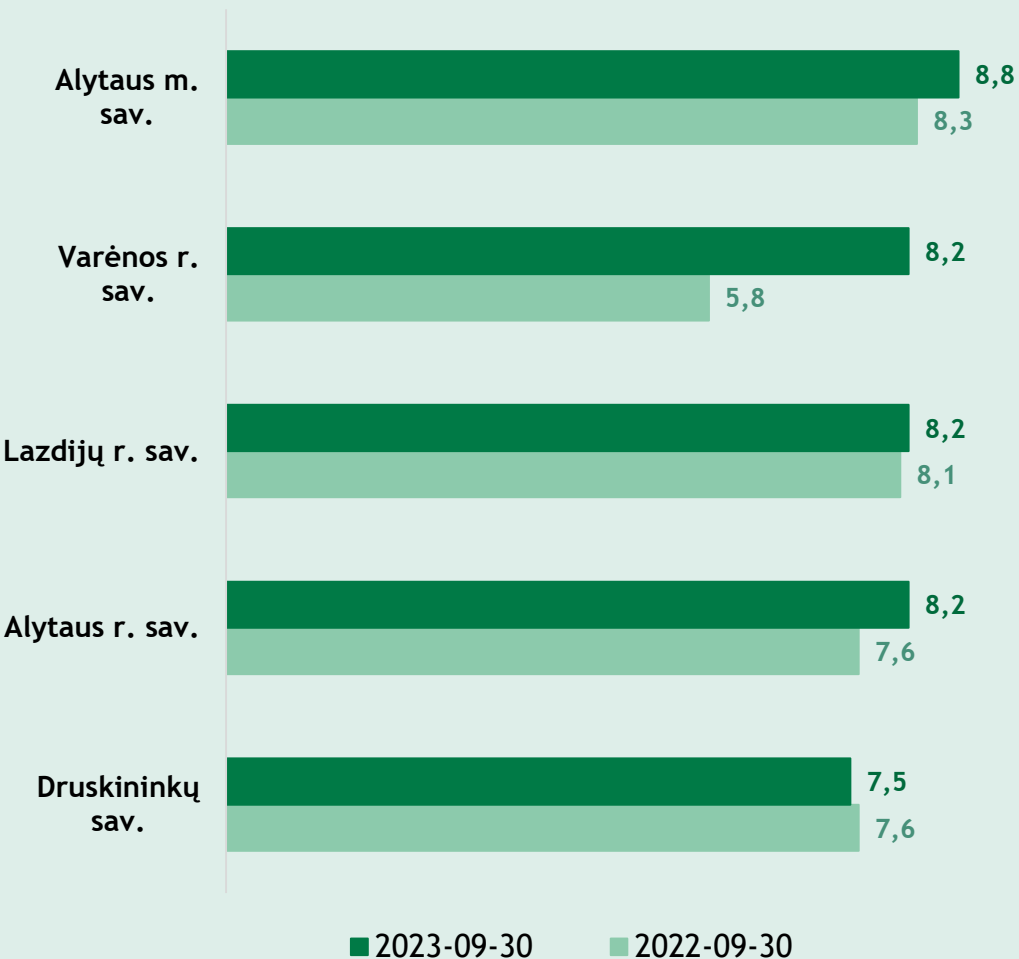


Veiksmų metu nustatyti pažeidimai:

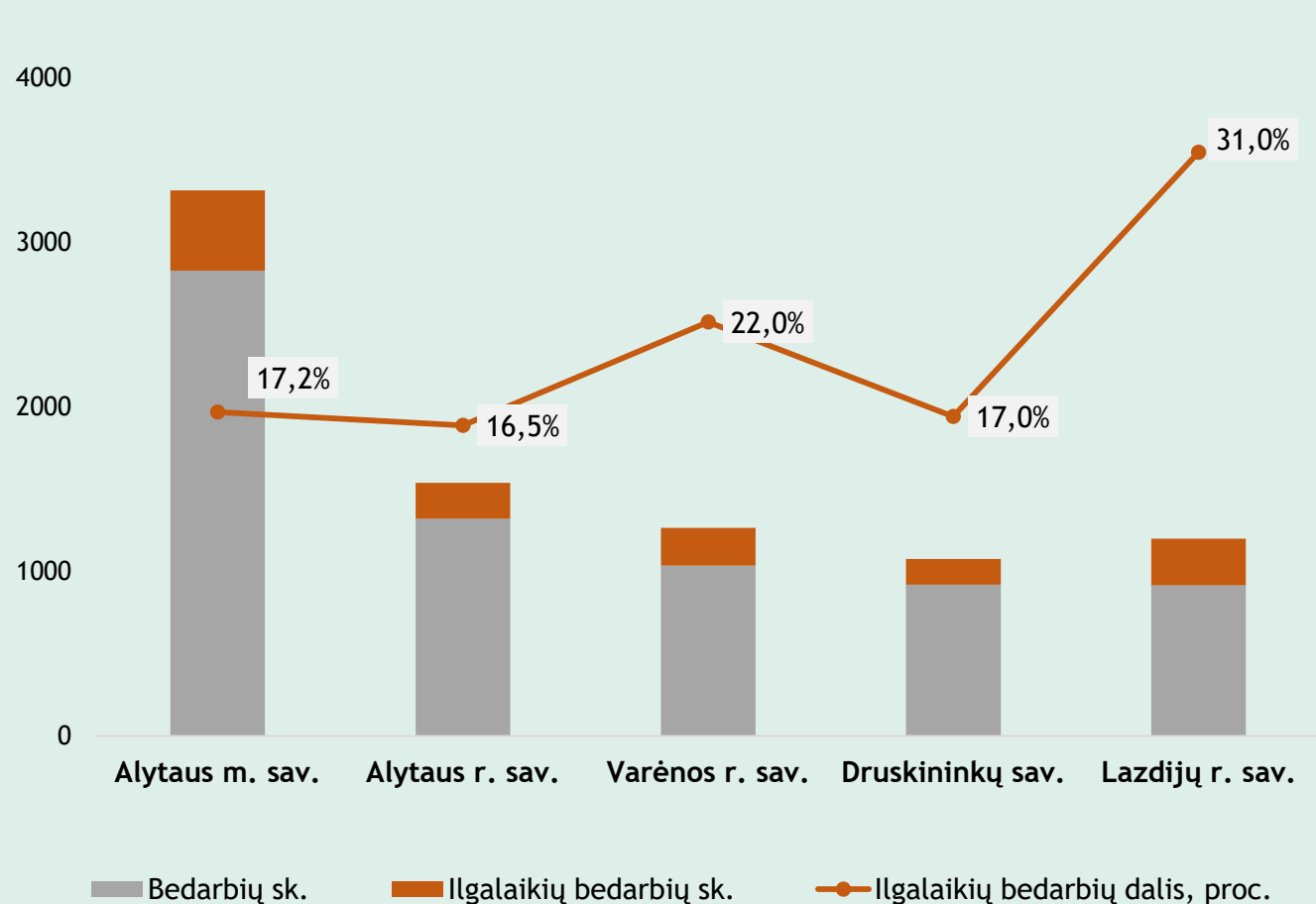
- **Paslaugų kvito antrieji egzemplioriai neišduodami paslaugų teikėjams**, prieš jiems pradėdant teikti paslaugas, juos turi paslaugų gavėjai (ūkininkai), nors pagal kvitų pildymo tvarką, užpildžius kvitų pirminius duomenis, kvitų antrasis egzempliorius turi būti išduodamas paslaugų teikėjui. Už tai taikoma administracinė atsakomybė pagal ANK 150 straipsnį;
- **Neteisingai užpildomi paslaugų kvitai**. Už tai taikoma atsakomybė pagal ANK 205 straipsnį;
- **Paslaugos teikiamos ir be paslaugų kvitų ir neįdarbinus**. Už tai taikoma atsakomybė pagal ANK 95 straipsnį;
- **Po paslaugų kvitais slepiami darbo santykiai** - teikiamos paslaugos neatitinka nutarimu patvirtintų paslaugų. Už tai taikoma atsakomybė pagal ANK 95 straipsnį;
- **Paslaugų teikėjams išmokėtos didesnės nei 1750 Eur išmokos**, tačiau teikėjai pajamų nedeclaravę ir GPM nesumokėję. Paslaugų teikėjams taikoma atsakomybė pagal ANK 187 str.

2023-09-30 d. Alytaus apskrityje nedarbo lygis padidėjo 0,6 proc. punktu, lyginant su 2022-09-30 d., ilgalaikių bedarbių dalis sudarė 19,6 proc.

Nedarbo lygis pagal savivaldybes, proc.



Ilgalaikių bedarbių procentinė dalis nuo visų bedarbių skaičiaus pagal savivaldybes 2023-09-30 d.



2023 m. rugsėjo 30 d. laisvos darbo vietos Alytaus apskrityje

Profesijų grupės

Nekvalifikuoti darbai	24
Sveikatos apsauga, formacija	22
Įrengimai, techninė priežiūra	19
Pardavimai, pirkimai, rinkodara	19
Viešbučiai, maitinimas turizmas	17
Statyba	13
Techninis darbas	10
Transportas, ryšiai	9
Amatininkai	8
Žemės ūkis, miškininkystė žuvininkystė	7
Paslaugos	7
Administravimas, ekonomika	5
Valdymas ir organizavimas	2
Kitos	9

Alytaus apskrityje 2023-09-30 d. iš viso buvo
172 laisvos darbo vietos



Mūsų tikslai 2023 m.



Tęsiant bendradarbiavimą su savivalda ir seniūnijomis, megzti soc. partnerystę su seniūnais, inicijuojant gerąsias praktikas regionuose, užtikrinant grįžtamąjį ryšį ir seniūnų įsitraukimą.



Kartu su UT tęsti visuomenės sąmoningumo ugdymo iniciatyvas, didinant bendruomenių sąmoningumą, motyvuojant įsilieti darbo ieškančius asmenis į legalią darbo rinką (tiksliniai susitikimai bendruomenėse, viešinimas, švietimas).



Siekiant mažinti šešėlinį nelegalų darbą ir identifikuoti jo apraiškas, toliau palaikyti bendradarbiavimą su savivaldybėmis ir UT, aktyviai ir realiu laiku keičiantis aktualia informacija apie įžvelgiamas rizikas autoremontu, statybos srityse, nelegalų darbą dirbant su paslaugų kvitais.



VMI kartu su VDI tęsti sezoninę paslaugų kvitų kontrolę žemės ūkyje ir miškininkystėje.



VMI ir UT darbuotojų pokalbiai su MM, atrinktais pagal UT pateiktą informaciją ir pritaikytus kriterijus (pvz., būdamas bedarbiu įsigyja NT, brangius automobilius, įsigyja VL ar IDV ir nedeklaruoja pajamų, sutuoktiniai pajamų negauna ir pan.)



Susitikimų su savivaldybėmis metu aptarti, ar tikslingos VL lengvatos bedarbiams, iš dalies skatinančios registruotis UT dėl lengvatos gavimo (šiuo metu jau dalis savivaldybių šios lengvatos atsisako), pateikiant savivaldybėms informaciją apie bedarbių įsigyty VL trukmes, deklaruotas pajamas.



VMI POLARIS 2025

Konsultacinė taryba

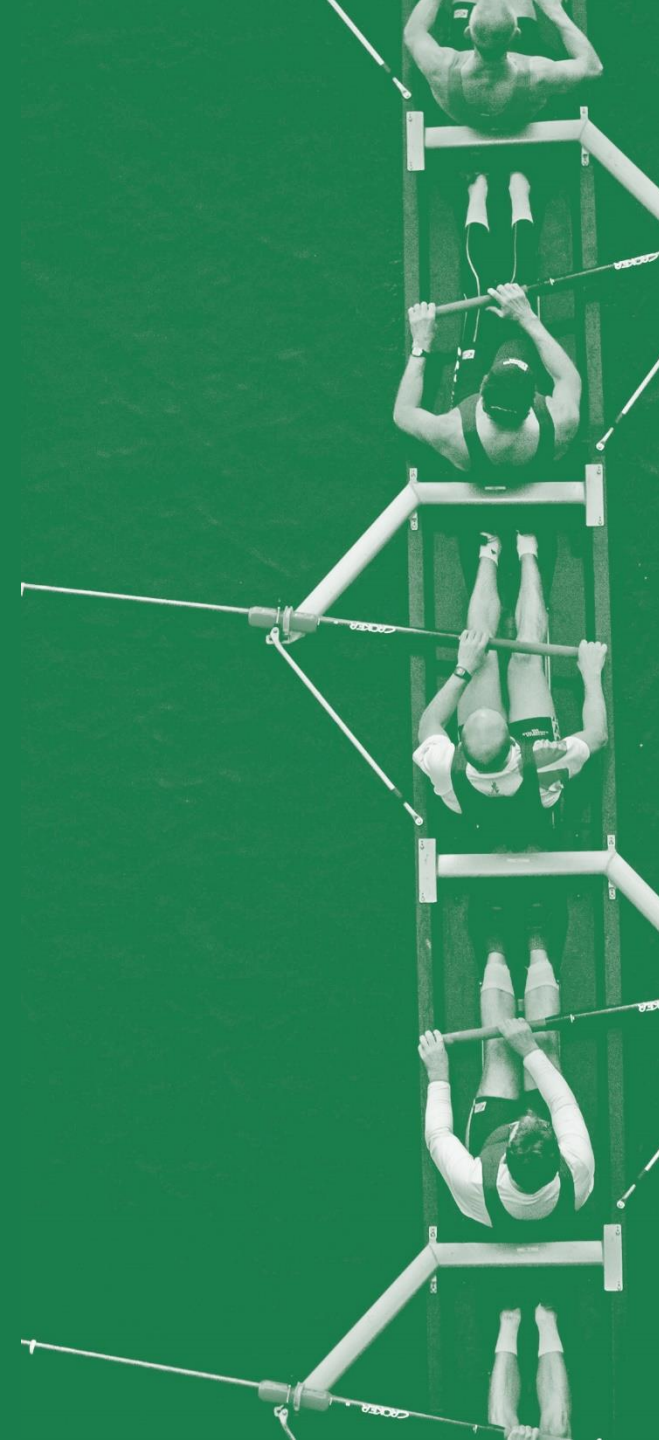
Tai VMI iniciatyva įkurta taryba, siekiant užtikrinti pro-aktyvų ir atvirą dialogą su verslu:

- stiprinti bendradarbiavimą, įtraukiant verslo asociacijas į diskusijas dėl mokesčių administravimo, VMI projektų, paslaugų bei kitų su VMI veikla susijusių klausimų
- sudaryti sąlygas verslui pristatyti susijusius aktualius klausimus bei prisidėti prie VMI veiklos gerinimo

Konsultacinę tarybą sudaro 5 VMI ir 7 verslo asociacijų atstovai.

Konsultacinės tarybos sudėtis, nuostatai, posėdžių rezultatai skelbiami viešai VMI internetinėje svetainėje.

www.vmi.lt/evmi/konsultacine-taryba



Robotizavome administracinio nusižengimo nutarimų ir protokolų surašymą

2022 m. – 2023 m. 1-9 mėn. laikotarpiu
~22,6 tūkst. nutarimų ir protokolų

Mokėtojo vertinimas,
ar galima surašyti
nutarimą

+

1 val. 40 min.
parengimas

+

Išsiuntimas

Kad mokesčiai būtų paprasta

Supaprastinti deklaravimo procesai:

- užpildysime ir pateiksime už gyventojus nekilnojamojo turto mokesčio (NTM) ir gyventojų pajamų mokesčio (GPM) deklaracijas
- automatizuotai grąžinsime pajamų mokesčio permokas



100 %

užpildytų ir pateiktų NTM deklaracijų gyventojams



70 %

užpildytų ir pateiktų GPM deklaracijų gyventojams



~200 tūkst.

daugiau pateiktų deklaracijų

VMI kliento profilis

- Įmonės *veidas* mokesčių administratoriaus *akimis*
- Skirta įmonės savikontrolei
- Signalizuoja įmonės pareiškumą, mokestinių įsipareigojimų vykdymą, patikimumą
- Informacija nevieša, bet atvira - ją gali matyti vadovas
- Galimybė dalintis su darbuotojais, partneriais, klientais ir kt.
- Nemokamai susipažinti galima adresu [finpass.eu](https://www.finpass.eu)



Išsamiau apie kliento profilį:

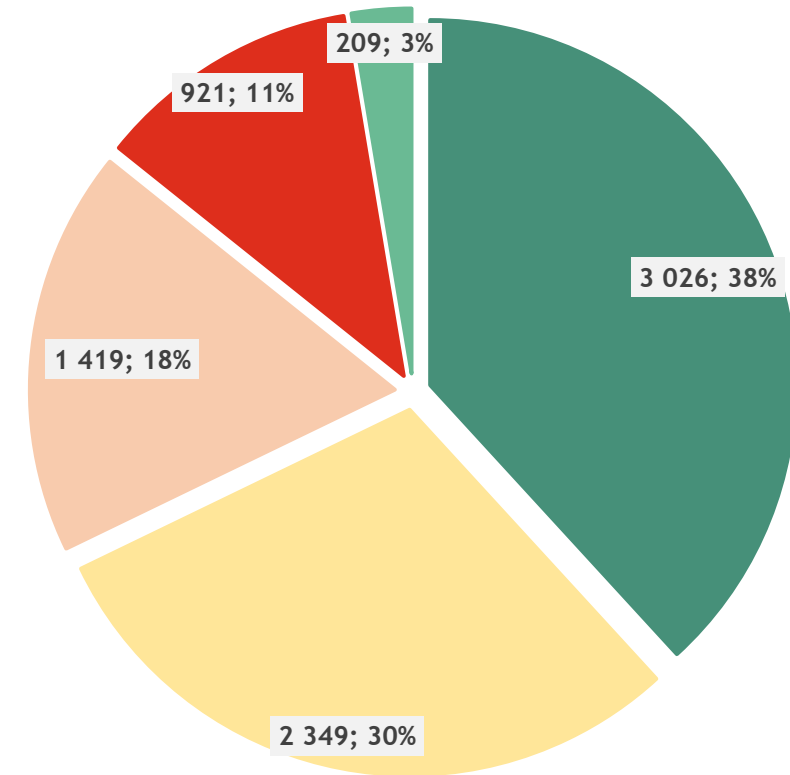
<https://www.vmi.lt/evmi/duk-apie-vmi-kliento-profilį>

Kliento profilis - 7,9 tūkst. Alytaus apskr. įmonių

MM pasiskirstymas pagal turimų rizikų kiekį 2023-09-18 d.

Alytaus apskr. įmonių vertinimas:

- 38 % visi žali rodikliai
- 30 % iki 3 geltonų rodiklių
- 18 % 1 raudonas rodiklis
- 11 % > 1 raudonas rodiklis



- tik žali/ nevertinami rodikliai ir nėra nepriemokos
- iki 3 geltonų rodiklių ir nei vieno raudono
- vienas raudonas rodiklis
- daugiau nei vienas raudonas rodiklis
- tik žali/ nevertinami rodikliai, bet yra nepriemoka

Moksleivių sąmoningumo ugdymo iniciatyvos

Aktyviai bendradarbiaujame su ugdymo įstaigomis ir kartu plėtojame įvairias sąmoningumo ugdymo iniciatyvas jose.

Vienas iš tikslų - atkreipti dėmesį į atsiskaitymus grynaisiais pinigais valgyklose ir galimą neapskaitytų pajamų riziką, inicijuojant prevencines priemones ir palaikant skaitmenizavimo sprendimus.

Svarbus savivaldybių vaidmuo - kviečiame prisidėti prie mokyklų bendruomenių sąmoningumo ugdymo.

Naujiena! Naujiena! Šiomet veiklas vedame ir vasaros vaikų stovyklose. Kauno apskrityje jau įvyko 24 stovyklos, jose dalyvavo per 510 vaikų.

Dėl edukacijų / paskaitų mokyklose, kviečiame kreiptis:

Tadas Bružas, Kauno AVMI vyr. specialistas
8 37 405 373, 8 682 31588, tadas.bruzas@vmi.lt



Bendradarbiavimas šviečiant klientus

- Parengėme ir pasidalinome su savivaldybėmis atmintine, skirta prekybininkams masinių renginių, mugių ir švenčių metu.
- Kviečiame tarpininkauti ir prisidėti prie prekybininkų švietimo, organizuojant renginius ir / ar išduodant leidimus prekybai, dalintis aktualia atmintine su prekybininkais, prevenciškai primenant aktualiausią informaciją.

Atmintinė bei kita aktuali informacija ir [VMI svetainėje](#)
(skiltyse „Pradedu individualią veiklą“, „Steigiu įmonę“)



REIKALAVIMAI

Fiziniai asmenys

Prekiauti ir teikti paslaugas gali tik įsigiję verslo liudijimą arba įregistravę individualią veiklą pagal pažymą.

Asmenys, įsigiję verslo liudijimą:

- Prekybos vietoje privalo turėti parduodamų prekių įsigijimo dokumentus;
- Pirkėjui paprašius, išduoti prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvitą.

Asmenys, vykdantys individualią veiklą pagal pažymą:

- **Prekyba lauko sąlygomis** - kiekvienam pirkėjui neprivaloma išrašyti sąskaitos faktūros, tačiau, jei pirkėjas pareikalauja, ją išrašyti privaloma. Pasibaigus dienai, iš lauko prekybos veiklos gauti pinigai turi būti užpajamuojami viena sąskaita faktūra, kurioje nurodoma bendra per dieną parduotų prekių suma (išskyrus sumą pagal išrašytas sąskaitas faktūras).
- **Prekyba patalpoje** - kiekvienam pirkėjui privaloma išduoti sąskaitą faktūrą.

Juridiniai asmenys

- **Prekyba lauko sąlygomis** - kiekvienam pirkėjui neprivaloma išrašyti finansinės apskaitos dokumento (pinigų priėmimo kvito), tačiau, jei pirkėjas pareikalauja, ją išrašyti privaloma. Pasibaigus dienai, iš lauko prekybos gauti pinigai turi būti užpajamuojami vienu finansinės apskaitos dokumentu, kuriame nurodoma bendra per dieną parduotų prekių suma (išskyrus sumą pagal išrašytus finansinės apskaitos dokumentus).
- **Prekyba patalpoje** - kiekvienam pirkėjui privaloma išduoti finansinės apskaitos dokumentą.

Kasos aparatu naudojimas

Kasos aparatą privaloma naudoti:

- Visais atvejais, lauke ar patalpose, prekiaujant alkoholiniais gėrimais, įskaitant ir prekiaujančius alumi ir (arba) natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 6 % (licencijuojama veikla).
- Jeigu renginio ar šventės metu naudojamas kasos aparatas, tuomet visus pinigus, gautus už prekes ar paslaugas iš pirkėjų, privaloma apskaityti kasos aparatu bei išduoti kasos aparato kvitą.

Prekyba alkoholiniais gėrimais

- Prekyba alkoholiniais gėrimais galima tik turint savivaldybės išduotą vienkartinę licenciją.
- Prekyba turi būti vykdoma laikantis licencijoje nurodytų apribojimų.
- Prekybos vietoje privaloma turėti alkoholinių gėrimų įsigijimo arba gabenimo dokumentus.

Primename, kad visos gautos pajamos masinių renginių, mugių ir švenčių metu turi būti apskaitytos!

Daugiau informacijos

Interneto svetainėje: www.vmi.lt

Konsultacijų telefonu: 1882

VMI pažangiausia Lietuvos verslo priežiūros institucija

pagal Ekonomikos ir inovacijų
ministerijos atliktą vertinimą (2023)



VMI pažangumo indeksas

VMI etikos kodeksas

Mūsų vertybės

- Informuotumas
- Atvirumas
- Įsipareigojimų vykdymas
- Atskaitomybė
- Empatija
- Nuoširdus domėjimasis
- Bendradarbiavimas

Vadovaujamės šiais etikos principais

- Pagarba žmogui ir valstybei
- Teisingumas
- Nesavanaudiškumas
- Padorumas
- Nešališkumas
- Atsakomybė
- Viešumas
- Pavyzdingumas ir profesionalumas
- Sąžiningumas
- Atvirumas



Informacija / konsultacijos verslui

- VMI interneto svetainėje: www.vmi.lt
- Konsultacijos telefonu: **1882**
- Nuotolinės paslaugos telefonu: **+370 5 2191 777**
- Seminarai „Youtube“ platformoje [VMI vaizdo kanale](#)
- Konsultantas robotukas **SIMAS**
- Soc. tinkle „Facebook“ | <https://www.facebook.com/Valstybinemokesciuinspekcija/>
- [Mokesčių kalendorius](#), priminimų užsakymas
- [D.U.K.](#) skiltyje
- VMI svetainėje - interaktyvus atvirų statistinių duomenų įrankis <https://stats.vmi.lt/lt/statistika>

Klausimai



VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Dėkojame už
bendradarbiavimą!

